

vrstni talenti, in to v velikih občinah, pri okrajnih zastopih, v deželnih zakladih, pri denarnih zavodih. S temi ustanovami hi se naj omogočil študij pridnim talentom.

Ti pa naj bi upoštevali, da talent brez pridnosti ne doseže uspeha.

Glasbena Matica je središče umetniške vzgoje v glasbi. Koliko blagoslova izhaja v deželo iz tega zavoda!

Ali mislite, da je upodabljalna umetnost za narod manj važna? Za omiko, obrt in občo blagost naroda bi bila važnejša nego glasba. Naj se torej tudi socialna politika za to zanima!

Talentov je dovolj. Dajte jim delo, krog! Ni dvoma da bodo novi časi rodili nove pojave v umetnosti. Dvignil se bo nov duh v umetnosti. Vzgoja ne sme iti mimo teh pojavov.*

IX. Duša naše umetnosti.

Vidov dan je rodil svojo umetnost, kakršna je bila primerna velikemu zgodovinskemu dogodku in tedanjemu času. Ovekovčela ga je narodna pesem, narodna umetnost, Opeval ga je guslar, opeval ga je ves narod: — danes ga opeva umetna pesem.

Niti Vidov dan ni uklonil velikega duha jugoslovanskega naroda, kaj bo šele vzklilo iz naše zmage.

Vstati nam bodo spomeniki kakor Meštrovčev na Kosovem polju in pričali bodo o naši bedi, naših bojih, porazih in končno o naši zmagi, o zmagi velikega našega jugoslovanskega duha.

Gospodstvo polje še ni dosti proslavljeno: čini naših junakov so do sedaj pisari samo šele s krvjo in živje le v naših srcih, v srcih celega jugoslovanskega naroda.

Naša vzgoja bodi prešinjena tega slavnega duha velikih bojev, preteklih in sedanjih časov. Vznikniti morajo nove smeri v njej. Nastale bodo nove naloge.

Duh Faraonov je ustvaril piramide, duh verskih Judov veličanske pavode, duh Grkov neumrlive kiparske in stavbne umetnosti i. t. d. Kaj pa ustvari naš duh? — Naj se utelesi v velikih delih naših umetnikov! Da pa bo to mogoče, morajo delovati v to svrhu vsi činitelji v domovini. — Zlasti mora biti vzgoja prava. Naj ne najdejo veliki momenti majhnega rodu!

Pri vsi umetniški vzgoji pa velja najvišje načelo: Razvijajmo se iz lastne moči na svoji rodni zemlji iz narodovih korenin!

Tu vpliv naj bude le kakor mladika, ki se vpeni drevesu, da ga opfemeni, pa njegove vrste in njegovega notranjega zdravega značaja ne izpremeni, ampak za ojači.

Narod je šele mrtev, če se ubije njegov duh.

Tako se je godilo Grkom, ko jim je bila vzeta kultura. Rim so ubili tuji bogovi. Rusiji so najprej izpodkopali temelje razni vplivni ljudi, ki niso upoštevali narodnega duha, izpriena aristokracija s pariškimi šegami, nemoralno činovništvo, — potem pa pisatelji, ki niso pisali narodu in njegovim potrebam primerno.

Gospodstvo nas oropa sovražnik le tedaj, če te že ubil duha naroda na teh tleh naše našloviteže zgodovine.

Grška pravljica pripoveduje: Antaios, sin morskega boga Posejda in Gaie, vladar v Libiji, je bil silovit velikan, nepremagljiv v boju, dokler se je dotikal matere zemlje. Vse tuice je prisilil, da so se bojevali z njim; premagance pa je pomoril. — Heraklel ga je zadavil med tem, ko ga je držal nad zemljo, da se je ni dotikal.

Vse naše delo uspe (in tudi naša umetnost postane velikan), dokler se bomo držali svoje matere zemlje!

Naj ne pride tuiec Heraklel, da nas zadavi ko bi nas mogel oddaljiti od naše rodne zemlje!

Iz naše organizacije.

Društvene vesti.

* Učiteljsko društvo za ormoški okraj je zborovalo dne 5. avgusta t. l. pri Svetinjah. Udeležba je bila dobra, posebno od zunanjih gostov, ki so zastopali pet učiteljskih društev, in sicer ptujsko: okr. šol. nadzornik Pavel Flerč, Ivan Zolmir, Roza Randl; ljubomersko: okr. šol. nadzornik Ivan Koropec, Fran Caherl s hčerko; Fran Cvetko; mariborsko: Ivan Tomažič, Venigerholec; celjsko: Josip Culek; ljubljansko strokovni tajnik Zaveze Rudolf Dostal.

*) Vsa priden učitelji najde v svojem razredu talente. Baš v tem oziru ima narodno učitelstvo velike zasluge, ker je mnogo takih talentov odkrilo in jih podpiralo. Ni dvoma, da bo na tej poti napredovalo.

Društveni predsednik tov. Jos. Rajšp izraža veselje na množičnih zborovalcih, katerih je bilo 57; od domačega društva 39, t. j. 81 % gostov pa 18; omenja vzrok, zakaj takrat zapet pri Svetinjah zborujemo; poslavljamo se namreč od domačega nadučitelja Ludovika Šijanca in njegove soproge naše tovarišice Antonije Šijančeve, ki oddieta v Razvanje pri Mariboru in sta bivala 16 let pri Svetinjah, se udeleževala vesno zborovanj, pogostila nas rada ko smo zborovali pri Svetinjah. Oba sta bila zavedna društvenika, tovariš Šijanec ves čas delaven odbornik in zadnja leta podpredsednik, ki je dostikrat merodajno odločil s svojimi dobro premišljenimi navetmi in predlogi. Dobre dovipe, šale in humor je imel vedno na razpolago in nas tako zabaval na zborovanjih in izletih, pa tudi v našem stanovskem kladilu. Na predlog tovariša Porekarja ga je društvo imenovalo častnim članom. Glinjen se je zahvaljeval za imenovanje, zagotavljal, da jemu ljeta s seboj on in njegova žena najboljšo spomine iz ormoškega okruga.

Tovarišica Angela Porekarjeva in nadzornik Pavel Flerč sta poročala o učiteljskem kongresu v Beogradu, ter je njuno podavanje, posebno subjektivni del, zelo ugajalo. Tovariš ravnatelj Anton Kosi je v svoji dobro in vesno sestavljeni psihološki razpravi o spanju in sanjah govoril: 1. o organih, ki sodelujejo pri spanju, 2. kako nastane spanje, 3. o važnosti spanja, 4. o skrbi za dobro spanje, 5. kaj so sanje in kako nastanejo, 6. o razlaganju sanj, 7. o mesečnosti in mori.

Po zborovanju so se zborovalci sestali v Zavrtnikovih gostilni, da se po izvršenem dnevnem redu malo porazgovore s svojimi gosti. Govorilo se je o neodrešenih domovini, o naših mejah, o plebiscitu, ter zadonelo iz večjih grl Jadransko morje. Pred zborovanjem že pa sta Šijančeva pogostila potrebne in od daleč došle zborovalce: hvala jima!

Prilagodnje zborovanje se vrši po potrebi v novembru ali v decembru.

Iz Jugoslavije.

— Začasne okrajne šolske nadzornike na bivšem Kranjskem so bili imenovani po poverjenstvu za uk in bogočastje: za ormoški okraj Matko Kantč, za novomeški okraj Janko Grad, za krški okraj Ljudevit Stiancy, za kočevski okraj Jos. Novak, za litjski okraj Karel Rostohar, za kranjski okraj Fortunat Lužar, za radovljski okraj Karel Simon, za kamniški okraj Janko Polak, za ljubljansko okoličje Avgust Piric in za ljubljansko mesto Makso Hočevnar.

— Verstovškova imenovanja razveljavljena. Iz Beograda poročajo: Minister prosvete je razveljavil od poverjenika Verstovška protizakonito izvršeno imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov.

— Protest proti okr. šolskim nadzornikom. Dne 2. septembra se je vršila seja deželne vlade za Slovenijo. V tej seji je poverjenik za pravosodje dr. Žerjav podal sledečo izjavo: Gospod poverjenik za uk in bogočastje, kakor mi je bilo priobčeno od g. predsednika dr. Brejca, je samostalno izvršil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov na bivšem Kranjskem. Tudi je odstavil okrajnega šolskega nadzornika Šijanca v Mariboru in tam namestil novega nadzornika Finka. Na podlagi obstoječega zakona, na podlagi sklepa ministrskega sveta in opetovanih izjav g. ministra prosvete, na podlagi vse prakse od marca 1919 more taka imenovanja veljavno izvršiti samo g. minister prosvete. V sled tega v izogib posledic pozivljam g. poverjenika za uk in bogočastje, naj eventualne že napravljene dekrete prekliče. Osebe, imenovane od nekompetentnega činitelja, niso s tem pridobile nobenih pravic, in učiteljstvo napram njim nima nobenih dolžnosti. Državna blagajna, katera bi takim osebam izplačala prejemke, bi po svojih funkcijah za ta izdatki bila odgovorna. Ravno tako okrajni glavarji, ki bi pripustili od nekompetentne osebe imenovane nadzornike v poslovanje. Nikakor ni dopustno, da pod geslom avtonomije zavladava anarhija.

— Uradniška pragmatika in učiteljstvo. Iz Beograda poročajo: Minister za konstituante je izjavil, da je uradniška pragmatika končana in da jo predloži te dni ministrskemu svetu. — Ljubljansko poverjenstvo Udrženja Jugoslovanskega Učiteljstva se je obrnilo na centralo v Beogradu s sledečo vlogo: Kakor razvidno iz časopisnih poročil, pride v kratkem uradniška pragmatika pred ministrski svet. Z ozirom na to, si usoja: N. J. U. Poverjenstvo Ljubljana opozoriti na sledeče:

1. Da se učiteljstvo osnovnih in meščanskih šol unese v splošno uradniško pragmatiko;
2. da se uvrsti učiteljstvo v tej pragmatiki v ono kategorijo, ki mu gre po predizobrazbi, to je s položeno srednješolsko maturo;
3. da se uvrsti meščanskošolsko in strokovno učiteljstvo specialnih šol za en razred višje;
4. da se uvrsti tudi učiteljice ženskih ročnih del (na katere se je poprej pozabilo) in otroške vrtnarice v kategorijo, v katero so uvrščeni državni uradniki s 4 razredi srednje šole oziroma z dovršeno meščansko šolo.

— Službena pragmatika. »Jutro« poroča: Beograd, 7. septembra. Ministrstvo ustavotvorne skupščine pripravila pooblastilni predlog da izda uredbi, s katero se javlja službena pragmatika in predpisi v prisilnem delu.

— V našem poročilu o okr. šol. nadzornikih se je v naglici poročalo, da je en sam neklerikalni nadzornik v listi poverjenika Vrstovška. Popravljamo, da sta dva, ker nočemo delati nikomur krivice.

— Tako se govori! Pred kratkim je bilo imenovanih nekaj referentov iz vrst ljudskošolskega učiteljstva v ministrstvo prosvete. Pri nastopu službe nagovoril jih je minister Svetozar Pribičević tako-le: »Gospodo, ne zaboravite nikada, da ste ponikli iz kola učiteljskog, in ne zaboravite na nade, koje vaši dojučerašnji drugovi na vas polažu. Poslove osnovne nastave ja predajem v ruke učitelja, jer verujem, da jih oni najbolje poznaju i da za vođenje istih imaju najviše smisla, ljubavi i razumevanja. U mnoge stvari osnovne nastave ja nisam posvećen i rešavaču ih onako, kako mi ih vi predložite. Čuvajte se, da vaši drugovi u vašem radu ne dožive razočarenja.« ... Tako torej govori mož, ki mu je pri sreju blagor šolstva in učiteljstva. Kaj neki pravi k temu gospod predsednik našega višjega šolskega sveta, ki odriva kar celotno učiteljsko organizacijo od svojega vzvišenega predsedniškega mesta?

— § 15. vol. zakona sprejet. V 117. seji narodnega predstavništva dne 1. t. m. se je razpravljalo o § 15. vol. zakona, ki govori o pasivni volilni pravici državnih uradnikov ter so posamezni govorniki govorili za in proti. Vlada je zahtevala, da se sprejme člen kakor je predlagan, t. j. v obliki, da državni uradniki ne dobe volilne pravice, razven če se odrečejo svoji službi, češ, da ne gre, da bi kdo obenem vršil dve dolžnosti. Člen 15. je bil z večino sprejet, kakor je bil predlagan. V četrti 2. t. m. se je glasovalo o volilnem zakonu, ki je bil v celoti sprejet. Proti je glasovalo le 23 poslancev. Tako smo učitelji zgubili zaenkrat pasivno volilno pravico, katere nam niti pokojna Avstrija ni nikoli odrekala.

— Reaktiviranje ženskega učiteljskega v Mariboru. Iz Beograda poročajo večerašnjiemu »Jutru«: Minister prosvete Pribičević je odredil reaktiviranje državnega ženskega učiteljskega v Mariboru. Poverjenstvo za uk in bogočastje je pozvano, da nemudoma stavi predloge, da se more žensko učiteljskega takoi otvoriti.

— Skrb za prekmursko učiteljstvo. Vlada je poslala nekaj prekmurskih učiteljev na počitniški tečaj v Št. Vid nad Ljubljano, da se priučijo knjižnemu slovenskemu jeziku. Bilo bi to zelo potrebno; zakaj prekmurski župnik Klekl baže dela z vso silo na to, da bi uvedel v šole prekmurski dialekt. Dokler so bili Madžari gospodari, je bilo umljivo, da je Klekl pisal v tem narečju; a kaj hoče zdaj v Jugoslaviji z njim? Morda hoče z njim doseči prekmursko »vogersko« kulturno avtonomijo? vprašuje prof. dr. Ilešič v sobotnem »Narodovem« članku »Ob Muri«. — V nedeljo, 5. t. m. je bil sokolski zlet v istem Št. Vidu nad Ljubljano. Da ne bi prišlo prekmursko učiteljstvo v kake stike s Sokolstvom, so pridedili gospodje iz Škofovih zavodov z učitelji izlet na Bled ter se tako previdno izognili liberalni sokolski nevarnosti, ki je Prekmurcem pretela v Št. Vidu nad Ljubljano. To postopanje kaže, da se prekmurski tovariši ne vadijo samo v knjižnem jeziku, temveč da se urijo tudi v izvestni politiki, ki naj jo vpeljejo v Prekmurju v veliko veselje plivanuša Klekla, da bo potem še z večjo korajžjo udrihal po »brutalno antikristjanskem Učiteljskem Tovaristu«. Seveda so vpk. plivanušu Kleklu ljubši »vervajoči židovi in protestanti«, kakor pa pošteno in zavedno slovensko učiteljstvo.

— Imenovanja. Minister za socialno politiko dr. Kukovec je imenoval na gluhozemci sledeče učiteljske moči: Franca Grma, Rudolfa Dostala, Iv. Erbeznika, Ljubo Dermela in Vito Zupančičevo.

— Mariborski Nemci so naprosili našo vlado, da bi jim vpeljala v mariborski gimnaziji nemške paralelke. V seji deželne vlade, ki se je vršila dne 2. t. m., je bila prošnja mariborskih Nemcev odklonjena, ker za dijake nemške narodnosti v Sloveniji popolnoma zadostuje realna gimnazija z nemškim učnim jezikom v Ljubljani. Ker se absolutni realne gimnazije brez vsakega nadaljnega izpita lahko vpišejo na tehniških visokih šolah, je potrebi nemškega prebivalstva po srednjih šolah v vsakem oziru zadoščeno.

— Pričetek šolskega leta 1920—21 na I. drž. gimnaziji in drž. realki v Ljubljani. Prijava učencev za I. razred in onih za drugi do osmi oz. drugi do sedmi razred, ki prihajajo z drugih zavodov, v sredo, 15. septembra od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Zelasiti se je v spremstvu staršev oz. njihovih namestnikov. In prinesiti s seboj zadnje letno izpričevalo in krstni list. Sprejemni izpiti za prvi razred se vrše v četrtek, 16. septembra ob 8. uri, oni za drugi do osmi oz. drugi do sedmi razred prično v četrtek, 16. septembra. Ponavljalni in dodatni izpiti se vrše 16. in 17. septembra. Vpisovanje učencev, ki so že doslej obiskovali zavod, in na novo sprejetih v soboto, 18. septembra točno

ob 8. uri v razredih, v katere spadajo, 20. septembra ob 8. uri sveta maša, 21. septembra točno ob 8. uri se prične pouk. Natančnejša določila o pričetku šolskega leta so objavljena na uradni deski v avli.

Ravnateljstvo.

— Pričetek šolskega leta 1920/21 na javnih mestnih meščanskih šolah ljubljanskih. Na javnih mestnih meščanskih šolah ljubljanskih prične se šolsko leto 1920/21 v četrtek, dne 16. septembra 1920, s priporočanjem sv. Duha in v petek, dne 17. septembra 1920, z rednim šolskim poukom. Vpisavalo se boče v torek, dne 14. in v sredo, dne 15. septembra 1920, vselej od osmih do dvanajstih dopoldne, in sicer: Za I. mestno deško meščansko šolo v šolskem posloju Na prulah št. 13; za I. mestno dekliško meščansko šolo v šolskem posloju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za II. mestno dekliško meščansko šolo v šolskem posloju na Gasilski cesti št. 242. Vstop v I. razred meščanske šole je dovoljen le onim učencem in učenkam, ki so dovršili(e) V. razred ljudske šole s splošno povoljnim uspehom. Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se načelno pri vsprejemu odklanjajo. Vse podrobnosti se poizvedo pri šolskih ravnateljstvih ob vpisavanju.

— Na državnem učiteljskem v Ljubljani je za šolsko leto 1920/21 vpisovanje v deško in dekliško vadnico v četrtek dne 16. septembra, v otroški vrtec in v letnike obeh učiteljskih pa v petek 17. septembra vsakokrat od 8. do 10. ure. Podrobnosti so razvidne na razglasu v veži šolskega posloja.

Ravnateljstvo.

— Na deški meščanski šoli v Mariboru je vpisovanje dne 15., 16. in 17. t. m. Zavod bo letos izpopolnjen v toliko, da bo imel tudi slovenski četrti razred. V celem bo 10 razredov.

— Pouk na ljudskih in meščanskih šolah v Prekmurju se je pričel v sredo 1. septembra, izvzemši one šole, katerih voditelji so na enomeščnem tečaju v Št. Vidu nad Ljubljano. Na teh šolah se začne pouk s 13. septembrom.

— Na deški in dekliški meščanski šoli v Trzinu se vrši jesensko vpisovanje v četrtek, dne 16. septembra od 8.—12. ure. — Redni pouk se prične v petek, dne 17. septembra ob 9. uri s službo božjo. Ravnateljstvo razpolaga še s par stanovanji za deklice, kakor tudi za dečke. — Ravnateljstvo.

— Tov. M. Umberger nam je poslala za Jugoslovansko Matico znesek 207 K, kot dar učenk V. razreda ljudske šole v Hrašniku, katero svoto smo izročili tuk. pisarni za zasedeno ozemlje v Pražakovi ulici. S tem, da se zavedni tovarišici v imenu Jugoslov. Matice naiskreneje zahvaljujemo, želimo, da bi našla v učiteljskih krogih obilo posnemanja. Pojdi in stori tudi ti tako!

— Razstava otroških ročnih del jugoslovanske dece v Londonu. V Londonu se priredi izložba otroških ročnih del jugoslovanske dece. V ta namen se rabijo najrazličnejši predmeti, ki so jih napravili otroci sami. V prvi vrsti spadajo sem razne igrače n. pr.: vozički, jarni, klepetci, mlinci, razne pletenine iz trave in slame, pastirske piščalke, košarice, lesene figurice itd. Kdor hoče sodelovati, naj pošlje predmete do 20. septembra poverjenstvu za socialno skrb v Ljubljani. Za tako važno zadevo bi bilo pač treba obvestiti potom časopisja v prvi vrsti učiteljstvo, ki pač lahko sodeluje pri tako važni stvari.

— Za našo dečo. Po zahtevi francoske vlade bo ministrstvo za prosveto poslalo v jeseni v Francijo po 10 siromašnih dečkov in deklic, katerih očetje so padli v vojni na Francoskem, kjer bodo ob stroških francoske vlade hodili v šolo.

— Odkritje Škrabčevega spomenika. V nedeljo, 12. t. m. bo v Hrovači pri Ribnici slovesno odkritje spominke plošče pokojnemu našemu jezikoslovcu-učeniku natru Stanislavu Škrabcu. Vzpored slavnosti je izšel že v javnih glasilih, zato ne navaiam vzporeda. Ključem pač tem potom vsemu učiteljstvu širok Slovenije, posebno pa onemu našega okruga: Uporabite priliko in pohitite ob tej priliki na dom pokojnega slavljena. Pridružite se kot kulturni delavci množicam, ki pohite tega dne v prijazno ribniško dolino. Počastite tako spomin moža, ki so ga italijanske granate pregnale iz solčne Gorice, ki so ga pognale z priljubljen Kostonjevice z vrička cvetia in tibe poezije v svet, pretregale mu plodonosno delovanje in ga položile prav potovo v prezgodnji grob Slava njegovemu spominu! — Predsedstvo kočevskega okr. učiteljskega društva.

— Odredba glede šolnine. Odredba ministrstva prosvete, s katero se povišuje s prihodnjim šolskim letom šolnina, je izdana le za Srbijo. V drugih pokrajinah države, torej tudi v Sloveniji, ostane dosedanja šolnina brez vsakega poviška.

— Učiteljstvo obrtno nadaljevalnih šol za Ljubljano ima 13. septembra (ponedeljek) ob 4. uri pop. na II. mestni deški lj. šoli (na Grabnu) sestanek in važno posvetovanje. Udeležite se zanesljivo vsi!

— Poziv koroškim tovarišem! Prigodom regentovega obiska v Mariboru dne 29. junija t. l. sem tik pred odhodom večernega vlaka, ki vozi proti Ptuj, našel v vestibulu glavne postaje na tleh usnieno, že precej obrabljeno denarnico. Kl-

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zgubil, pa nikdo prisotnih se ni oglašil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legitimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljam, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljene denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učiteljske ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvuemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gonenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrl je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrla je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolarske knjižnice** in od strani iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu. Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učiteljsvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokrati »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišču pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan mlačal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivno zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učiteljsvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastavljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učenc. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavirnimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. p. tolminsko učiteljske«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. razreda. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščeno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred durmi, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobrazbenega — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudviti Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdajati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji sosvet pokrajinskega poverjenišva Ljubljana ie na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — poverjenišvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih ie imenovalo poverjenišvo prosvete za Slovenio v Ljubljani. Učitelstvo včlanieno v UIU nima napram nim nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministristva prosvete. Temu naziranju ie soglasno pritrđil tudi ministristki svet. Na podlagi teh deistev ie ministrist prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivlamo učitelstvo, včlanieno v UIU v Beogradu poverienišvo Ljubljana, da se ne pokori naredham teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učitelstva v okrajnih šolskih svetljah nai ne prisostvuiejo seiam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Poverienišvo UIU Ljubljana, ki šteie danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da neпусти nekaznilno vedoma kršenje zakona.

Ministristvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprei imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih ie predlagalo Udružente Jugoslovenskega Učitelstva.

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — Poverienišvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marlija Kropcejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernetu. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenje. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učitelstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljani sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti boguvedano umrl.

Studenc p. Sevnice, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“
črnilni ekstrakt
tovarna
Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.
Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.
Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Miadini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zgubil, pa nikdo prisotnih se ni oglasil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legitimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljam, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljene denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učiteljstvo ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvuemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gonenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrli je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrli je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolarske knjižnice in odstranite iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu.** Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učiteljstvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokratični »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišču pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan mlačal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivno zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učiteljstvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastopljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učenc. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavirnimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. p. tolminsko učiteljske«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. razreda. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščenno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred durmi, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobrazbenega — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudjevit Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdajati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji sosvet pokrajinskega poverjenišva Ljubljana ie na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — poverjenišvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih ie imenovalo poverjenišvo prosvete za Slovenio v Ljubljani. Učitelstvo včlanieno v UIU nima napram nim nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministristva prosvete. Temu naziranju ie soglasno pritrđil tudi ministristki svet. Na podlagi teh deistev ie ministrist prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivlamo učitelstvo, včlanieno v UIU v Beogradu poverienišvo Ljubljana, da se ne pokori naredham teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učitelstva v okrajnih šolskih svetljah nai ne prisostvuiejo seiam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Poverienišvo UIU Ljubljana, ki šteie danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da neпусти nekaznilno vedoma kršenje zakona.

Ministristvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprei imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih ie predlagalo Udružente Jugoslovenskega Učitelstva.

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — Poverienišvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizaciñni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marlija Kropcejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernetu. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenje. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učitelstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljeni sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti boguvedano umrl.

Studenc p. Sevnice, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“
črnilni ekstrakt
tovarna
Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.
Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.
Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Miadini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zgubil, pa nikdo prisotnih se ni oglasil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legitimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljem, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljene denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učiteljstvo ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvuemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gonenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrli je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrli je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolarske knjižnice** in od strani iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu. Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljšimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učiteljstvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokrati »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišču pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan molčal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivno zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učiteljstvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastavljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učenc. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavirnimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. pr. tolminsko učiteljske«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. razreda. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščenno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred durmi, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobraznega — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudviti Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdajati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji svet pokrajinskega poverjenišva Ljubljana ie na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — poverjenišvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih ie imenovalo poverjenišvo prosvete za Slovenio v Ljubljani. Učitelstvo včlanieno v UIU nima napram nim nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministristva prosvete. Temu naziranju ie soglasno pritrđil tudi ministrski svet. Na podlagi teh deistev ie minister prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivljamo učitelstvo, včlanieno v UIU v Beogradu poverienišvo Ljubljana, da se ne pokori naredham teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učitelstva v okrajnih šolskih svetljah nai ne prisostvuiejo seiam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Poverienišvo UIU Ljubljana, ki šteie danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da neпусти nekaznieno vedoma kršenje zakona.

Ministrstvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprei imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih ie predlagalo Udružente Jugoslovenskega Učitelstva.

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — Poverienišvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marlija Krojejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernetu. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenju. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učitelstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljani sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti bogu-
vdano umrl.

Studenc p. Sevnice, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil
Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“
črnilni ekstrakt
tovarna
Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.
Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.
Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Miadini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zgubil, pa nikdo prisotnih se ni oglasil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legitimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljam, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljene denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učiteljske ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gotenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrli je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrli je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolarske knjižnice** in od strani iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu. Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učiteljsvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokrati »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišču pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan molčal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivjo zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učiteljsvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastavljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učenc. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavirnimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. pr. tolminsko učiteljsko«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. razreda. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščeno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred duri, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobraznega — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudviti Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji svet pokrajinskega poverjenišva Ljubljana je na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učiteljsva v Beogradu — poverjenišvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih je imenovalo poverjenišvo prosvete za Slovenijo v Ljubljani. Učiteljsvo včlanjeno v UIU nima napram nim nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministrstva prosvete. Temu naziranju je soglasno pritrtil tudi ministrski svet. Na podlagi teh dejstev je minister prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivljamo učiteljsvo, včlanjeno v UIU v Beogradu poverjenišvo Ljubljana, da se ne pokori naredbam teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učiteljsva v okrajnih šolskih svetih naj ne prisostvujejo seiam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Poverjenišvo UIU Ljubljana, ki šteie danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da ne osti nekazneno vedoma kršenje zakona.

Ministrstvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprej imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih je predlagalo Udruženje Jugoslovenskega Učiteljsva.

Udruženje Jugoslovenskega Učiteljsva v Beogradu — Poverjenišvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marlija Kropcejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernju. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenje. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učiteljsva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljani sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti bogu-
vdano umrl.

Studenc p. Sevnici, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil
Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“
črnilni ekstrakt
tovarna
Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.
Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.
Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Mladini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zbil, pa nikdo prisotnih se ni oglasil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legitimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljam, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljenega denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učitelstvo ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvuemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gonenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrli je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrli je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolske knjižnice in odstranite iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu.** Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učitelstvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokrati »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišču pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan molčal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivno zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učitelstvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastavljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učenc. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavernimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. pr. tolminsko učiteljske«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. št. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščenno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred durmi, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobraznega — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudjevit Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji svet pokrajinskega povereništva Ljubljana je na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — povereništvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih je imenovalo povereništvo prosvete za Slovenijo v Ljubljani. Učitelstvo včlanjeno v UIU nima namram niti nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministrstva prosvete. Temu naziranju je soglasno pritrtil tudi ministrski svet. Na podlagi teh dejstev je minister prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivljamo učitelstvo, včlanjeno v UIU v Beogradu povereništvo Ljubljana, da se ne pokori naredbam teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učitelstva v okrajnih šolskih svetih naj ne prisostvujejo sejam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Povereništvo UIU Ljubljana, ki šteje danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da ne osti nekazneno vedoma kršenje zakona.

Ministrstvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprej imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih je predlagalo Udruženje Jugoslovenskega Učitelstva.

Udruženje Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — Povereništvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marija Kropcejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernetu. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenju. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učitelstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljani sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti boguvedano umrl.

Studenc p. Sevnice, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“
črnilni ekstrakt
tovarna
Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.
Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.
Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Miadini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zgubil, pa nikdo prisotnih se ni oglasil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legitimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljam, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljene denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učiteljske ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvuemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gonenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrli je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrli je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolske knjižnice** in od strani iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu. Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učiteljsvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokrati »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišću pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan molčal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivno zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učiteljsvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastavljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učen. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavirnimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. pr. tolminsko učiteljske«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. razreda. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščenno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred durmi, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobrazžena — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudviti Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdajati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji sosvet pokrajinskega poverjenišva Ljubljana ie na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učiteljsva v Beogradu — poverjenišvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih ie imenovalo poverjenišvo prosvete za Slovenio v Ljubljani. Učiteljsvo včlanieno v UIU nima napram nim nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministristva prosvete. Temu naziranju ie soglasno pritrđil tudi ministrski svet. Na podlagi teh deistev ie minister prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivlamo učiteljsvo, včlanieno v UIU v Beogradu poverienišvo Ljubljana, da se ne pokori naredham teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učiteljsva v okrajnih šolskih svetljā nai ne prisostvuiejo seiam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Poverienišvo UIU Ljubljana, ki šteie danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da ne dusti nekaznilno vedoma kršenje zakona.

Ministrstvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprei imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih ie predlagalo Udružente Jugoslovenskega Učiteljsva.

Udružente Jugoslovenskega Učiteljsva v Beogradu — Poverienišvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marlija Krojejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernetu. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenju. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učiteljsva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljani sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti boguvdano umrl.

Studenc p. Sevnice, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“
črnilni ekstrakt
tovarna
Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.
Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.
Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Mladini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

cal sem takoj na glas, naj se oglasi, kdor jo je zgubil, pa nikdo prisotnih se ni oglašil. — Ker je bil vlak že pripravljen na odhod, šel sem z denarnico v pisarno postajenačelnikovo. Tu sem v navzočnosti svojega sina in dveh uradnikov odprl denarnico in najprej vzela iz nje legimacijo ki se je glasila na neko tovarišico iz Koroške. Zapisal sem na zadnjo stran s svinčnikom svoj naslov ter prosil uradnika, naj pošlje najden denar dotičnici na dom. — Denarja pa nisem štel, ker ne reflektiram na odstotke, ki gredo najditelju — pri tovariših. Ker pa ne vem, je li dotičnica dobila svoj denar, jo tem potom pozivljam, naj se oglasi na označenem uradu! Imena njenega si nisem zapomnil, a zabeležiti si ga nisem utegnil. — Prosim jo obenem, naj me o vrnitvi izgubljene denarja kratkim potom obvesti. Franjo Megla, nadučitelj, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji.

— **Slovenska šolska Matica.** Kakor smo že poročali, nam je zmanjkalo 150 izvodov „Skrbstvene vzgoje“ in „Letopisa“ XVII. zv. Kdor nam vrne ti dve knjigi, mu damo v nadomestilo „Flora slovenskih dežel“ I. in II. zvezek, ali pa „Ukoslovje“ I. zvezek ki ima posebno za mlajše učiteljstvo ter za učiteljske kandidate in kandidatke gotovo večjo vrednost, kakor pa Letopis in Srbstvena vzgoja. Kdor reflektuje na zameno, naj pošlje knjigo na naslov Slovenske šolske Matice v Ljubljano, ali pa jih osebno prinese društvuemu blaginiku Jakobu Dimniku v pisarno I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici. Poverjenike, ki za l. 1919 še niso prejeli knjig, prosimo potrpljenja.

— **Himen.** Tovarišica Klotilda Kunasz, učiteljica v Trzinu se je poročila z g. Cirilom Likarjem, uradnikom pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Razpisano je na enorazredni nemški ljudski šoli v Gonenici učiteljsko mesto.** Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 30. septembra 1920, po predpisani poti pri Kočevskem okrajnem šolskem svetu.

— **Umrli je v St. Petru v Savinjski dolini dne 1. septembra gosp. Josip Klopčič, nadučitelj v p.**

— **Umrli je na Vrhniki za legarjem dne 24. pret. meseca tovarišica Ana Pleškova.** Dobri tovarišici bodi ohranjen blag spomin!

— **Preglejte šolske knjižnice in odstranite iz njih vse knjige, ki ne odgovarjajo povsem našemu jugoslovenskemu duhu.** Te knjige pa nadomestite z drugimi, boljšimi. V to vam priporočamo v prvi vrsti one, ki jih je založilo društvo za zgradbo učiteljskega konvikta in pa Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Na ta način si nabavite dobrega čtiva za našo mladino, obenem pa podpirate naša podjetja. Opozorjamo na današnji insert Učiteljske knjigarne.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Josip Verbič iz Dol. Karteljevega 200 K pokroviteljine iz hvaležnosti, da je po težki bolezni zopet okreval. — **Anton Godec 10 K, Mara Godec 10 K, Slaya Maučnik 10 K, Anica Turšič 10 K in Šimo Vodenik 10 K,** vsi iz Limbuša pri Mariboru. — **Stanislava Jenko iz Trboj pri Smedniku 10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **Jugoslovensko učiteljstvo v zasedenem ozemlju,** združeno v »Zvezi jugoslovenskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialno demokrati »Delavski zbornici«. Sedaj pa poroča tržaški »Lavorator«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

— **Velikodušnost laške justice.** Učitelj v Lanišču pri Buzetu Josip Bušan je bil obtožen pregreška proti razglasu z dne 29. marca 1918, ker da je na praznik sv. Cirila in Metoda napram nekim karabinjerjem rekel: Mi smo Slovani in Slovani hočemo ostati. Živela Jugoslavija! Dokler bo Italija imela nas, bo morala trepetati. Pri razpravi se je pokazalo, da je učitelj Bušan mlačal in ni niti spregovoril nobene besede proti karabinjerjem, pač pa so neki mladeniči peli slovenske pesmi in nekateri med njimi vzklicali: Jugoslovani smo in Jugoslovani hočemo ostati. Zastopnik obtožbe je govoril o obnašanju jugoslovenskih učiteljev in o njihovi propagandi proti Italiji. Ne more pa se Bušan ničesar dokazati, zato predlaga oprostitev. Njegov odvetnik dr. Vesel priporoča obtožencu, naj se ne udeležuje ničake kaznivke akcije proti Italiji, ki se je izkazala danes z njegovo oprostivjo zelo »velikodušno«!

— **Komisija za učiteljska imenovanja.** Tržaški magistrat je ustanovil dve provizorični komisiji za učiteljska imenovanja, ki naj ocenita na podlagi statističnih podatkov vse prošilce za voditeljska, učiteljska in podučiteljska mesta, ki se bodo oddala letos na tržaških mestnih meščanskih in ljudskih šolah. Komisiji, ki štejeta po osem članov nimata ni jednega slovenskega učitelja za člana, kar znači dovolj jasno, kako razvit je pri Italijanih čut pravičnosti. Slovensko učiteljstvo je sicer protestiralo proti takemu krivičnemu zastavljanju; veliko vprašanje pa je, če bodo ti protesti tudi kaj dosegli pri ljudeh, pri katerih je zamrla vsaka sled krščanske pravičnosti.

— **Solsko leto 1920—1921** bo pričelo v zasedenem ozemlju z dnem 1. oktobra t. l. Za one kraje, kjer še niso dani vsi pogoji za uspešen pouk, se sme podaljšati rok počitnic najkasneje do 20. dne istega meseca.

— **Plače na obrtnih šolah** so bile v minulem šolskem letu tako urejene, da nista bila dva učitelja enako plačana. Plačevalo se je od 12 L do 23 L na mesec za tedensko uro. Zadeva radi poviška se sicer rešuje že osem mesecev v Rimu, a vse zastoji. Ne bilo bi prav nič nenavadnega, če bi obrtno nadaljevalne šole ostale za letošnje leto po zanikrosti italijanskih šolskih oblasti — zaprte.

— **Laško nasilje.** Iz tolminske učiteljske pripravnice je bila koncem preteklega šolskega leta izključena neka gojenka ker se je branila peti Mamelijevo himno. »Goriška Straža« piše o zadevi sledeče: »Nezaslišano je, da učitelj petja na tolminskem učiteljskem, Treleani zahteva kaj takega od svojih učenc. On nima za to, da zahteva od slovenskih otrok prepevanje imenovane himne, ki je izraz laškega nacionalizma, niti legalnih niti moralnih vzorov. Predvsem smo tu v po entantnih četah zasedenem ozemlju, torej dolgo še ne v Italiji. Ali pa misli morda mož, da imamo Slovenci iz hvaležnosti prepevati slavo tisti državi za to, ker nam je vzela vse vzorne šole, in jih nadomestila s klavirnimi karikaturnimi šolskih zavodov, kakoršna je n. pr. tolminsko učiteljske«!

— **Na Idrijski realki** je bilo v preteklem šolskem letu 18 profesorjev; po narodnosti razven enega so bili vsi Slovenci. Za tekoče šolsko leto bodo na vsej spodnji realki — do 4. razreda — paralelke. Oglašeni je že sedaj za 1. razred toliko učencev, da bo treba dva oddelka. Gimnazija bo do 4. št. Govori se, da premeste gimnazijo iz Idrije v A.lovščino; gotovega se pa še nič ne ve.

— **Slovenska pevska društva.** V zadnjem času vstajajo okrog Gorice zopet naša slovenska pevska društva k svojemu delovanju, budeč narod iz mrtvila in izpodirivoč grde laške pesmi, ki so se zadnji čas počele pojavljati med našo zapuščenno mladino.

— **Kaj je z goriškimi šolami?** — tako se vprašujejo danes goriški Slovenci. Šolsko leto je pred durmi, a od oblasti ni nobenega glasu, klub neprestanim in odločnim zahtevam goriških Slovencev. Jasno je, da je naobrazba Slovencev Italijanom deveta briga in da bi Italijani veliko bolj ljubili Slovenca — analifabeta, nego naobraznega — sodržavljana. Tudi v poglavju goriških šol bi imela naša delegacija pri obnovi pogajani dovolj prilike, da pokaže, v koliko zna zastopati naše interese!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarne »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

B. Goković: Opšte napomene. Pod tem naslovom je izšla v Skoplju drobna brošura, namenjena srbskemu narodnemu učitelju za »rad u školi i van nje, s obzirom na sadašnjost«. Cena ji je 1.50 din. Dobi se v knjigarni »Učiteljske tiskarne«.

Sokolčič. List za sokolski naraščaj ima v svoji šesti letošnji številki sledečo vsebino: 1. Naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi. — 2. VII. vsesokolski zlet v Pragi. — 3. Sokolčič z dežele. Ali greš telovadit? — 4. Plavanje. — 5. Glasnik. — Širite list med našim naraščajem!

Telovadne igre. Marljivi dr. Ljudvitič Pivko je sestavil ljudsko zbirko telovadnih iger kot III. knjigo Sokolske knjižnice, ki obseja: 1. Odbijalne igre z majhno žogo, 2. Igralni načrt za ljudske in meščanske šole in 3. Sokolsko literaturo. Naročila na telovadne igre sprejema pisarna Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani, Narodni dom; prodaja jih pa tudi Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Jugoslovenski Piemont.** Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra... Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštnine. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdati knjižnico, ki naj odpomore zelo perečim potrebam. Poznatl moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava »Našo državo«. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšee Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izgnila srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovi-

na Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah.

Po sklepu lista.

Izjava.

Ožji svet pokrajinskega poverjenišva Ljubljana ie na svoji seji dne 9. septembra t. l. soglasno sklenil nastopno izjavo:

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — poverjenišvo Ljubljana ne prizna okrajnih šolskih nadzornikov, ki jih ie imenovalo poverjenišvo prosvete za Slovenio v Ljubljani. Učitelstvo včlanieno v UIU nima napram nim nobenih dolžnosti, ker niso imenovani zakonitim potom. Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov spada do bivšem avstrijskem in sedaj veljavnem srbskem zakonu v kompetenco ministristva prosvete. Temu naziranju ie soglasno pritrđil tudi ministrski svet. Na podlagi teh deistev ie minister prosvete razveljavil imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov za bivšo Kranjsko. Zato pozivlamo učitelstvo, včlanieno v UIU v Beogradu poverienišvo Ljubljana, da se ne pokori naredham teh nezakonito imenovanih nadzornikov in zapuste šolsko sobo, ako bi prišli nadzorovat. Zastopniki učitelstva v okrajnih šolskih svetljā nai ne prisostvuiejo seiam, na katerih bi bili navzoči ti nadzorniki, in izjavijo, da smatrajo, vse sklene ki bi se izvršili v njih nenavzočnosti, za neveljavne.

Poverienišvo UIU Ljubljana, ki šteie danes 2300 članov, zahteva od gosp. ministra prosvete, da ne dusti nekaznilno vedoma kršenje zakona.

Ministrstvo prosvete se tudi prosi da izvrši čimprei imenovanje vseh okr. šol nadzornikov, ki jih ie predlagalo Udružente Jugoslovenskega Učitelstva.

Udružente Jugoslovenskega Učitelstva v Beogradu — Poverienišvo Ljubljana.

dne 9. septembra 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UIU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXI. izkaz.

Po 280 K: Hofbauer Lojze — Hrastnik. Vrli tovariš je nabral po 10 K pri sledečih osemindvajsetih tovariših ozir. tovarišicah: Vitko in Mirolava Jurko; Kristina Kešetova — Dol pri Hrastniku; Grögl Srečko — Menina, Lebar Franc — Hrastnik; Kavčič Matija — Jurklošter; Cimperšek Leopold, Terezija Fabijanova — Loka pri Zidanem mostu; Jakob, Josipina in Gabriela Pukmeister — Sv. Jedert; Kalan Rudolf — Sv. Katarina; Majer Drago in Eleonora Koroščeva — Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah; Kern Ivan, Volc Emil, Velkavrh Josip, Tori Josip, Mol Oskar, Ida Mazijeva, Pavla Feštajnova in Vladimira Vrstovškova — Trbovlje - Vode; Franc in Ilka Meško, Bučar Alojz, Justa Hofbauerjeva in Marlija Kropcejeva — Zidan most; Roš Josip — Turje. — Po 47 K: 5% mes. drag. doklade sta poslala in sicer Marica Drobničeva 25 K in Klemenčič Vlado 22 K — oba na Bregu pri Ptuj. — Po 30 K: Gantar Ivan — Orehovica pri St. Jernetu. — Po 10 K: Valerija Jerajeva — Ljubljana. — Današnji izkaz 367 K. Prej izkazanih 23.201 K. Skupa) 23.568 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Listnica uredništva.

Tov. Karlu D. na Subi: Odprto pismo na dr. K. pošljite uredništvu »Mira« oziroma »Korošca« v priobčenju. Tam bi imelo poslano svoj uspeh, nikakor pa ne v našem listu, katerega dr. K. niti ne bere.

Stev. 1143/P.

Razpis službe

okrajnega pomožnega učitelja.

Za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec se razpisuje služba začasnega okrajnega pomožnega učitelja s sedežem v Ptuj. Ker je to mesto izključno pisarniško mesto, je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Usposobljenostni izpit se zahteva.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisanem potu na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra 1920.

Ptuj, 1. septembra 1920.

Predsednikov namestnik:
Flerè, s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovenskega učitelstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš iskreno ljubljani sinček
in bratec

Zdravko

je danes po kratki, mukapolni bolezni v 12. letu starosti bogu-dvano umrl.

Studeneec p. Sevnice, 6. septembra 1920.

Žalujoča rodbina
Gabriel Grlic.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

„Efesin“ črnilni ekstrakt

tovarna

Frane Schüller, Amstetten.
pravkar dospel.

Cena za 1 kg za 40 litrov I a
črnila 308 kron — franko.

Rudolf Cotič,
Vrhnika.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Miadini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron. J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron.

Šolski list. I. stop., 1. štev. 3 krone, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!